

MEMORIAŁ
General Marii Wittek

at przekazała
pze Kuczyńska

†
OLBRYCHT Maria

pn. "Litke"

AK
W-we
Ob. VII

2732 / WSK

T. 2732 / WSK

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

OLBRYCHT

Maria

ps. „dółka”

I./1. Relacja ✓ K-1, S-1-2

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ K-1, S-1

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora ✓ K-1, S-1

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓^a

VI. Fotografie ✓ - 206. I/1/1

I/1. Relacja:

- Relacja Meni Olbrycht, oprac. puei Jze Kuczyniskoz. Wplyt do Fundacji 6.04.2008. Fotogr. Msp. Kserokopiz, K-1, s.1-2.

2/1/1

Olbrycht Maria „Lilka”
ur. 15.03.1925 w Lublinie
c. Bruno Olbrychta i Marii z d. Kulesza
zm. w Warszawie 06.04.1995

Ojciec był zawodowym wojskowym. Od 1931 r. /z przerwą 1936-38/ Komendantem Centrum Wyszukolenia Piechoty w Rembertowie. Ostatnio w stopniu gen. dywizji - zm. w 1950 r.

Na początku wojny Lilka mieszkala z matką i bratem w Rembertowie i uczyła się na tajnych kompletach.

W r. 1940 wstąpiła do Szarych Szeregów. Pracowała jako wolontariuszka w Rembertowie w gnieździe opiekuńczym dla sierot po żołnierzach poległych we wrześniu 1939, lub przebywających w niewoli.

Następnie wstąpiła do WSK w III Rejonie „Dęby”/Rembertów/Obwód „Obroża”. Była kolporterką prasy i łączniczką. Komendantką WSK w Rembertowie / „Bona” / była Helena Kolańska ps. „Sawa”.

Ojciec „Lilki” gen B. Olbrycht od 1939 r. przebywał w niewoli niemieckiej. W 1943 został jako inwalida wojenny zwolniony i przebywał w Szpitalu Ujazdowskim w Warszawie. W 1944 gen. Bór-Komorowski mianował go d-cą okręgu pld-zach. AK /Podbeskidzie, Śląsk Cieszyński/. Używał ps. „Olza”.

W 1944 „Lilka” przeniosła się do ojca i pełniła funkcję łączniczki przy Sztabie Okręgu.

Po zajęciu pld-zach. Polski przez Armię Czerwoną „Lilka” zamieszkała u rodziny ojca w Wadowicach, gdzie ukończyła szkołę średnią i zdała maturę.

Następnie przeniosła się do Warszawy i studiowała na Wydz. Dziennikarskim Akademii Nauk Politycznych. Po uzyskaniu dyplomu w r. 1950 pracowała jako dziennikarka w różnych tygodnikach. Ostatnio była sekretarzem redakcji tyg. Kobieta i Życie.

Po przejściu na emeryturę w r. 1985 pracowała społecznie. Była przewodniczącą Komisji Hist. w jednym z kół ZBCWiD na Mokotowie.

Za pracę zawodową i społeczną otrzymała m. inn. Krzyż Kawalerski Odrodzenia Polski i Złoty Krzyż Zasługi.

Zmarła w Warszawie. Pochowana w grobie rodzinnym na Cmentarzu

Wojskowym na Powązkach.

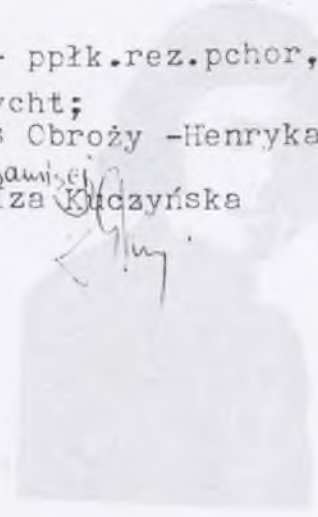
2/1/2

relacja:brata - ppłk.rez.pchor, AK "Poreba"

Jan Clbrycht;

v-prezes Obroży -Henryka Kamińska

i wg mojej własnej pamięci
oprac. Iza Kuczyńska

II. Materiały uzupełniające relację.

- Fragment artykułu z „Gazety Reubertowskiej” Nr. 2, autorstwa
Ministera Frankowskiego. Fotopr. kserokopia, wpływ do
Fund. 6.06.2001r. O K. 1, s. 1.

melozia J. Kuczyński
II/1
Dalszy ciąg ze str. 7

Maria Olbrycht ps. Lilka, ur. 1925 r. córka Generała, w okresie okupacji łączniczka i kolporterka podziemnej prasy, następnie wywiadowca i współpracownik II Oddziału KG AK (wywiad i kontrwywiad), w czasie trwania akcji „Burza” łączniczka Generała, aresztowana wraz z ojcem przez żandarmerię niemiecką. Ojciec i córka zostają uwolnieni z aresztu przez żołnierzy Kedywu Krakowskiego Okręgu AK. Generał pod pseudonimem „Olza” pełnił w tym okresie funkcję dowódcy Grupy Operacyjnej „Śląsk Cieszyński”. Lilka Olbrycht po wojnie pracowała w zawodzie dziennikarskim, między innymi przez wiele lat jako redaktor

Maria „Lilka” i Jan Olbrychtowie

naczelną tygodnika „Kobieta i Życie”. Lilka Olbrycht zmarła w 1995 r.

Major Jan Olbrycht urodził się 27 stycznia 1922 r. w Chełmie. Do wybuchu II wojny światowej ukończył I klasę liceum ogólnosztalącego. Od najmłodszych lat należał do ZHP pełniąc rozmaite funkcje do drużynowego włącznie. Wojna zastała Jana Olbrychta w Rembertowie. Na początku 1940 r. wstępuje do Szarych Szeregów i pełni funkcję łącznika Mazowieckiej Chorągwi ZHP. Jesienią zostaje zaprzysiężony w ZWZ przyjmując pseudonim „Porada”. Otrzymuje przydział do plutonu 754 wchodzącego w skład II kompanii, której dowódcą był st. sierż. Franciszek Łasecki ps. „Gniewosz”.

Jan Olbrycht uczestniczył w tworzeniu zrębów konspiracji, kolportował prasę podziemną, brał udział w akcjach mających na celu dobrojenie oddziału, wykonywał zadania wywiadowcze. W 1941 r. Jan Olbrycht zostaje skierowany do Szkoły Podchorążych Rezerwy Piechoty, której dowódcą był w tym okresie por. Roman Grotowski ps. „Ers”. Po ukończeniu kursu - w stopniu kaprała podchorąż. powraca do macierzystego plutonu, obejmując funkcję dowódcy drużyny. Jan Olbrycht zostaje wytypowany do służby w „Wachlarzu” (nr ewidencyjny 205). W związku z nagłą likwidacją Organizacji Wydzielonej „Wachlarz”, Jan Olbrycht nie zostaje skierowany na wschód. Od 27 lipca 1944 r. pełni funkcję dowódcy poczty kpt. Wiesława Kawińskiego ps. „Jastrząb”, dowódcy I batalionu III Rejonu AK „Dęby” - Rembertów, jednocześnie wykonując z przydzieloną drużyną zadanie ochrony sztabu batalionu.

Po wkroczeniu w dniu 11 września 1944 r. Armii ~~Krajowej~~ Czerwonej do Rembertowa, następuje aresztowanie Sztabu III Rejonu AK. Również dość szybko, pod zarzutem posiadania broni i radia oraz prowadzenia wrogiej działalności wobec Armii Czerwonej, zostaje aresztowany przez NKWD Jan Olbrycht. Zarzuty te NKWD sformułowała na podstawie donosu miejscowego komunisty. Wielodniowe przesłuchania kończą się pomyślnie, wraz z kilkoma żołnierzami AK zostaje zwolniony i skierowany do służby w LWP.

W październiku 1944 r. Jan Olbrycht rozpoczyna naukę w Oficerskiej Szkole Artylerii we Włodawie. Po ukończeniu kursu zostaje mianowany na stopień chorążego i otrzymuje przydział do II Brygady Artylerii Haubic I Armii LWP. Razem ze swoją jednostką walczy na Wale Pomorskim i w Kołobrzegu, bierze udział w forsowaniu Odry. Następnie zostaje skierowany do Berlina, gdzie walczy do 1 maja 1945 r. w walkach ulicznych zostaje ciężko ranny. Szpitale wojskowe na wiele miesięcy stają się domem Jana Olbrychta. Wojna oraz

kontuzja odniesiona w ostatnim dniu zdobywania stolicy III Rzeszy przekreśliły na zawsze marzenia o wyczynowym uprawianiu sportu, o mistrzostwach, o udziale w olimpiadzie.

Nie mogąc czynnie uprawiać sportu, Jan Olbrycht postanawia zająć się organizowaniem imprez sportowych i turystycznych. W latach 1947 - 1950 pracuje w Wojewódzkim Urzędzie Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego oraz w Wojewódzkiej Komendzie Służby Polsce. W dniu 14 października 1950 r. zostaje przeniesiony do rezerwy w stopniu kapitana. Rozpoczyna pracę w instytucjach związanych oczywiście ze sportem: pracuje między innymi w PP „Orbis”, w GKKF oraz przed przejściem na emeryturę w Radzie Głównej ZS „Start”.

Jan Olbrycht jest znanym i cenionym działaczem społecznym, aktywnie działa w Związku Inwalidów Wojennych, przez wiele lat pełni również funkcję przewodniczącego Środowiska Żołnierzy III Rejonu AK „Dęby” Rembertów. W 1983 r. na wniosek Związku Inwalidów Wojennych zostaje awansowany do stopnia majora. Za zasługi bojowe, działalność konspiracyjną oraz pracę zawodową i społeczną otrzymuje liczne odznaczenia: Krzyż Grunwaldu III Klasy, Krzyż Walecznych, Krzyż Oficerski OOP, Krzyż Partyzancki, Krzyż Powstańcy i inne medale bojowe, odznaczenia państwowe i społeczne. Pan Jan, o ile pozwala mu na to stan zdrowia uczestniczy we wszystkich uroczystościach rocznicowych, organizowanych przez Środowisko III Rejonu AK - „Dęby” - Rembertów, powracając do Rembertowa, do miejsc dzieciństwa i młodości, gdzie w 1940 r. rozpoczął najzaszczytniejszą służbę - służbę Ojczyźnie.

Mirosław Frankowski

III/1. Materiały dotyczące rodzinnych relacji:

- "Nasze dzieci - saga rodu Olbrychtów ..."
Białk i r. Msp. Kserokopia, k. 1, s. 1. (prekazała obo Fund.
J. Makowska).

Nasze dzieje

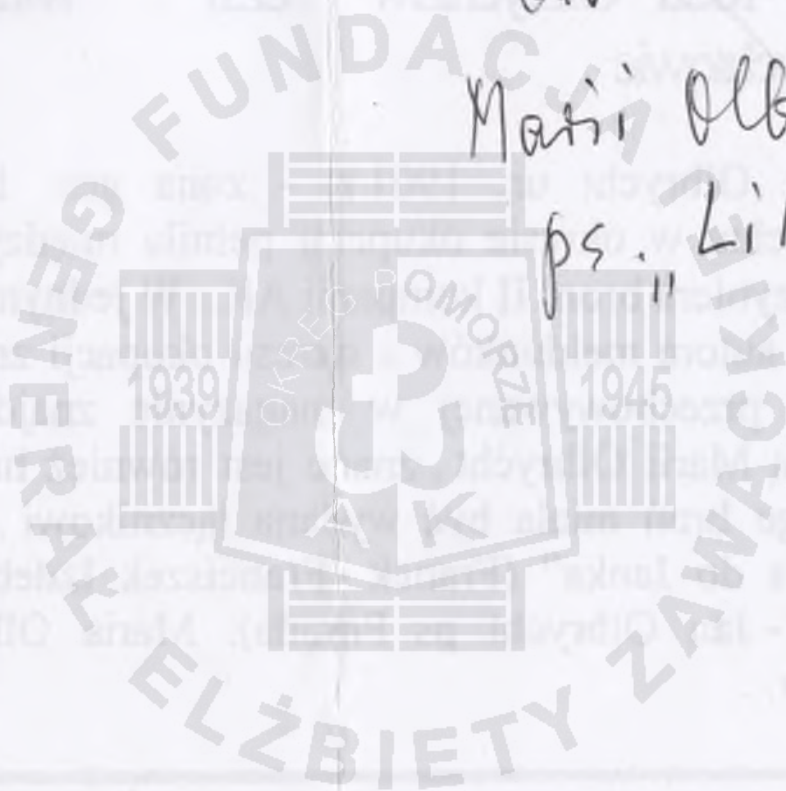
Saga rodu Olbrychtów cz. II . Maria, Lilka, Jan Olbrychtowie

Maria Olbrycht ur. 1901 r. - żona gen. brygady Brunona Olbrychta w okresie okupacji pełniła między innymi funkcję magazyniera broni II kompanii AK . W jednym z odnalezionych przez autora meldunków z okresu okupacji znajduje się wykaz broni przechowywanej w magazynie znajdującym się pod opieką Marii Olbrycht , znane jest również hasło po podaniu , którego broń miała być wydana łącznikowi . Brzmi ono „Od Franka do Janka” (Franek - Franciszek Izdebski ps. Pomian ; Janek - Jan Olbrycht ps. Porada). Maria Olbrycht zmarła w 1995 r. .

Dalszy ciąg na str. 9

do siostry

Marii Olbrycht
ps. "Lilka"

J. 2732/WSK

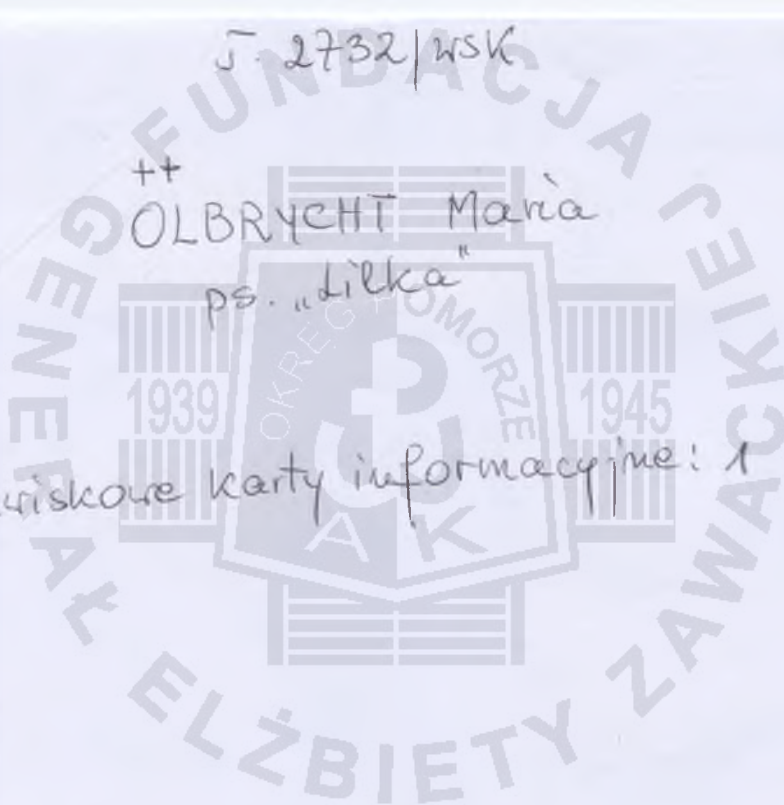
AK
W-402

++

OLBRYCHT Maria

ps. "Lilka"

V. Nazwiskowe karty informacyjne: 1

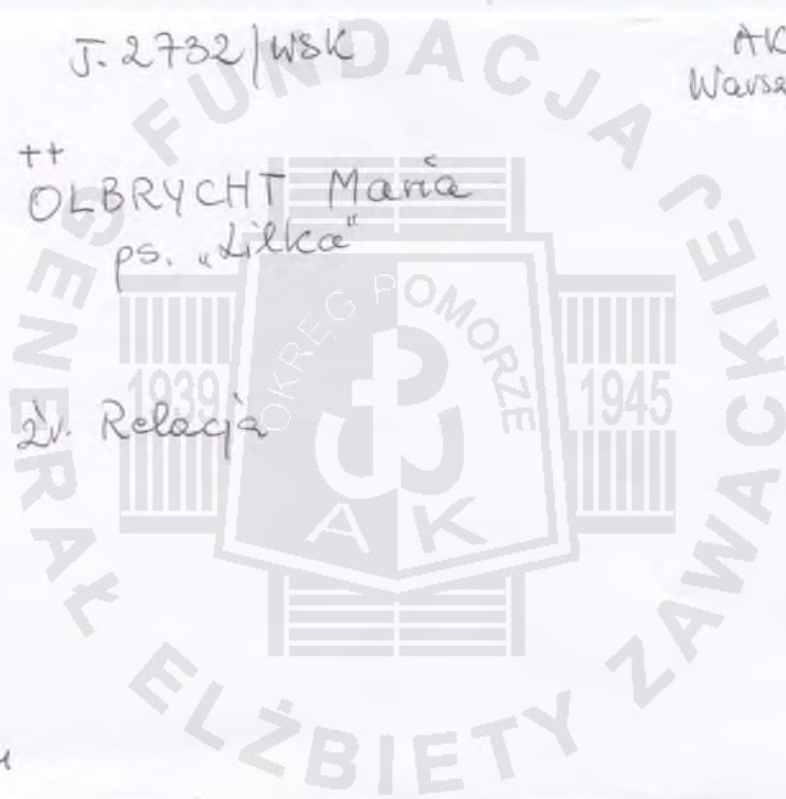
z

J. 2732 / WSK

AK
Warszawa

++
OLBRYCHT Maria
ps. "Lilka"

2v. Relacja

B. Rojale 2014

OLBRYCHT Memie

